

VOLUM I

Presentació:

- Maria Carme Crespo Blázquez, Tinent d'Alcalde de Cultura, Patrimoni i Festes 15

Introducció:

- Josep M. Vila i Carabasa, President de l'ACRAM 17

DE LA FI DE LA TARRACONENSE A LA CONSOLIDACIÓ DELS COMTATS (SEGLES V-IX)

- La Catalunya Vella: de la caiguda de l'imperi romà a la fi del domini carolingi. Una arqueologia.
J. M. NOLLA 27
- El Camp de Tarragona entre l'antiguitat tardana i el repartiment feudal (segles XI-XII) Historiografia i arqueologia. **A. VIRGILI** 47
- L'assentament rural de l'alta edat mitjana de l'Aubert (la Vall d'en Bas, la Garrotxa). Segles VII-X dC.
C. FOLCH, J. GIBERT 67
- Esquelets humans en sitges, pous i abocadors als assentaments rurals i vilatges de l'antiguitat tardana de Catalunya (segles V-VIII). Evidències arqueològiques de la presència d'esclaus i serfs.
J. ROIG, J. M. COLL 75
- Assentament rurals en zones de pla i muntanya: l'atomització dels models (s. V-VIII). **M. SANCHO** 83
- Primeres campanyes al conjunt arqueològic de Monistrol de Gaià (Bages).
C. FOLCH, J. GIBERT, R. MARTÍ 95
- Estudi territorial de l'ocupació humana de l'antiguitat tardana de l'arxipèlag de Cabrera (Illes Balears – Segles V a VIII dC). **M. RIERA** 101
- La necropolis de l'alta edat mitjana de Pertegàs (Calders, el Bages). Segles VIII-IX.
C. FOLCH, J. GIBERT, S. CARRASCAL 113
- El jaciment dels voltants de la Torre Bargallona: una àrea d'emmagatzematge d'època tardo antiga a Cambrils (Baix Camp). **F. FLORENSA, M. COROMINAS** 123
- Mas Catxorro, la transformació d'una vil·la romana en un assentament i necròpolis rural altmedieval (Benifalset, Baix Ebre). **D. GRIÑÓ, V. CAMARASA, C. BUSQUETS** 131
- Necròpolis i poblament a la conca mitja del Segre (segles IV-VIII dC).
A. CAMATS, J. ESCUDER, M. MONJO 141
- L'església i la necròpolis de Sant Miquel d'Olèrdola. Primers resultats de la intervenció arqueològica (2005-2007). **N. MOLIST; J. M. BOSCH, J. FARRÉ, J. MESTRES** 147
- La fi de les vil·les romanes baiximperials a la depressió prelitoral (segles IV-V): contextos estratigràfics i registre material per datar-los. **J.M. COLL, J. ROIG** 161
- El jaciment de Sant Genís de Tapioles (Vallgorguina). L'ocupació alt medieval (segles VII-IX).
I. SALVADÓ, LL. VILA 173

- El tractament de la mort i el ritual funerari en la societat visigoda dels segles VI, VII i VIII a les terres de ponent: La necròpolis de Mas del Pagès (La Granadella, Lleida). D. GRIÑÓ, V. CAMARASA, C. BUSQUETS	181
- Noves aportacions als conjunts funeraris entre els segles IV i VII: Mas dels Quarts (Perafort, Tarragonès) i la Mineta (Cambrils, Baix Camp). M. ADSERIAS, P. BRAVO, M. GARCÍA, J.F. ROIG, E. RAMÓN	191
- Els vidres d'època visigoda a Catalunya: primeres dades. J.M. COLL	201
- El registre ceràmic dels assentaments i vilatges de l'antiguitat tardana de la depressió litoral i prelitoral (S. VI-VIII): Caracterització de les produccions i estudi morfològic. J.J. ROIG BUXÓ, J.M. COLL RIERA	211
- Vilatges i assentaments pagesos de l'antiguitat tardana als territoris de Barcino i Egara (depressió litoral i prelitoral): caracterització del poblament rural entre els segles V-VIII. J.J. ROIG BUXÓ	227
- L'amortització de les estructures del fòrum provincial: Un context ceràmic del segle V dC a la part alta de Tarragona. C. A. POCIÑA	251
- Tarragona a l'edat mitjana o la restauració d'una ciutat medieval sobre una seu episcopal visigòtica i una ciutat romana. J. MENCHON	263

INTERVENCIONS ARQUEOLÒGIQUES 2006-2010: ESPAIS URBANS

- Intervencions arqueològiques a l'Antiga Casa de l'Ardiaca Major de la Catedral de Tarragona (Tarragonès). I. SALSAMENDI, D. BEA, R. AROLA	281
- L'edifici de Ca la Garsa. L'evolució d'un espai històric al call tarragoní. D. BEA, A. GONZÀLEZ, S. NAVARRO	291
- Arquitectura civil i emfiteusi a la Barcelona tardomedieval i moderna: de sis cases al carrer Baix de Sant Pere al palau de la família dels Alós (marquesos de Puertonuevo). J. CRUELLES, J. HERNÁNDEZ-GASCH, E. NADAL, N. SADURNÍ	299
- Primers resultats de l'excavació de l'església paleocristiana de Cornellà de Llobregat (Barcelona). J. GARCÍA, C. SEGOVIA	311
- Un exemple de llar pagesa a la vila de Cardona (el Bages). C. BELLA	321
- Uns banys àrabs a la ciutat de Turtuxa. Intervenció arqueològica al carrer Major de Sant Jaume 6 (Tortosa, el Baix Ebre). D. BEA, J. DILOLI, R. FERRÉ, A. GONZÀLEZ, J. VILÀ	327
- Un exemple de Palau del segle XVI i de casal burgès del segle XVII a Granollers. J. CHÓREN, I. SALVADÓ	335
- La intervenció arqueològica al Castell de la Suda, Parador Nacional de Turisme (Tortosa, el Baix Ebre). D. GRIÑÓ, V. CAMARASA, H. KIRCHNER	349
- Les troballes arqueològiques de la vila medieval de Granollers localitzades a la Plaça Maluquer i Salvador i al carrer de Santa Esperança. J. GRAU, E. MOIX	361
- El solar del les finques 29-43 del carrer Arbonés de Manresa. O. ACHÓN, J. MORERA	367
- Un abocament de mitjan segle XIV als encontorns del call de Tàrrega: Intervenció al carrer de la Font 7-9. A. COLET, C. NAVARRO, O. SAULA	379

- La intervenció arqueològica a l'estació del Liceu de la línia 3 dels FMB (Rambla – Pla de la Boqueria, Districte de Ciutat Vella, Barcelona). La muralla i el desenvolupament urbà a l'exterior del primer recinte fortificat medieval de Barcelona. E. MEDINA, L. SANTANACH	385
- La muralla baixmedieval i moderna de Blanes: estat de la qüestió. A. AUGÉ, M. FUERTES, LLINÀS. MANZANO, J. MERINO	393
- Intervenció arqueològica a l'interior de l'església de Santa Maria del Mar de Barcelona. J. MIQUEL	401
- La necròpolis altmedieval i el castell de Vilopriu (Baix Empordà). J. FRIGOLA, D. CODINA	413
- Resultats de les darreres intervencions arqueològiques portades a terme al nucli antic de Solsona (el Solsonès). P. CASCANTE	419
- Evolució del nucli històric de Calafell (Baix Penedès) durant l'edat mitjana i moderna. J. POU	433
- Una fàbrica de tints del segle XVII. L'exemple de la Tintoreria Pujol de Torelló. J. VICO	455
- Del "castell" de Bellvís a la masia de la Torrassa (L'Hospitalet de Llobregat.) A. GELADÓ, I. SALVADÓ	461
- Intervenció al baluard de migdia de Barcelona. Activitats documentades al voltant del port al segle XVI. M. SOBERÓN	471
- La muralla medieval de de Manresa. Darreres intervencions arqueològiques. O. ACHÓN, J. MORERA, M. PIERA, O. TRULLÀS	481
- La intervenció arqueològica als carrers de les Voltes, Notaria, Fornvell, Call i Hospital de Sant Feliu de Guíxols (Baix Empordà), entre maig i agost de 2009. A. GARCÍA	491
- L'urbanisme del suburbi meridional de la ciutat de Tortosa en època medieval (segles XI - XIV). La intervenció arqueològica al carrer Montcada de Tortosa (el Baix Ebre). D. BEA, J. DILOLI, R. FERRÉ, A. GONZÀLEZ, J. VILÀ, H. KIRCHNER, A. VIRGILI	497
- La intervenció arqueològica a Can Sant Joan SUD-EST 2008-2009 (Sant Cugat del Vallès): un vilatge altmedieval del segle IX,X i les restes d'un mas abandonat al segle XIV. J. ROIG, O. MATAS	511
- La casa Clariana-Padellàs abans de l'obertura de la Via Laietana. C. AGUILAR, I. SALVADÓ	527
- Diverses intervencions arqueològiques al barri vell de Girona. A. AUGÉ, D. CODINA, J. FRIGOLA, M. FUERTES, J. LLINÀS, C. MONTALBÁN	537
- El Palau dels Vilatorta. Exemple d'evolució urbana medieval i moderna de Granollers. I. SALVADÓ, A. VILARDELL	553
- La vaixel·la de taula en els conjunts ceràmics del segle XIII, a les intervencions dels jardins del Pou de la Figuera i de la Plaça Sant Cugat del Rec (Barcelona). M. OLIVÉ, I. SALVADÓ	565
- Un conjunt ceràmic del segle XV del palau de Can Oleo de Palma de Mallorca (Illes Balears). M. RIERA, C. JOFRE, E. JUNCOSA	571
- La Sagrera de Sant Vicenç dels Horts (Baix Llobregat). Algunes aportacions des de l'arqueologia. M. SOBERÓN, C. FERRER	587
- Contribució al coneixement del sistema defensiu de Sant Joan de les Abadesses. Aportació de l'arqueologia preventiva (les actuacions al parc de la Muralla i l'era d'en Serralta). D. JOLY	597
- Esteles funeràries de Sant Miquel de Montblanc. M. GARCIA, J. MENCHON, M. BRU	603

VOLUM II

INTERVENCIIONS ARQUEOLÒGIQUES 2006-2010: ESPAIS RURALS

- Darreres intervencions a la castlania de Cambrils. Conclusions preliminars. M. DÍAZ	621
- Les transformacions poliòrcètiques al castell de Miravet i el seu paper en les diferents conflagracions bèl·liques. P. LL. ARTIGUES, I. MESAS, M. J. ORTEGA	631
- Intervenció arqueològica al castell i a la plaça de la Vileta de Torrebesses (el Segrià). J. R. GONZÁLEZ, J. E. MEDINA	641
- Anàlisi del dipòsit dels cadàvers a les fosses comunes de les Roquetes. J. RUIZ, A. COLET, O. SAULA, M. E. SUBIRÀ	653
- El castell i l'església de Sant Pere de Madrona (Berga). Un jaciment tardoantic i medieval. J. FIERRO ..	659
- Tipologia dels forns de calç i guix del Baix Llobregat. De la calç al ciment natural. J. SANTAMARIA	667
- Les campanyes d'excavació de 2007 i 2008 a l'església de Santa Maria de Matadars (El Pont de Vilomara i Rocafort, el Bages). A. CAIXAL, A. LÓPEZ	679
- Cal Ticó (Castellnou de Bages): un centre productor de ceràmica de l'alta edat mitjana (segles X-XI). C. FOLCH, J. GIBERT	689
- Anàlisi i evolució del conjunt de Sant Llorenç prop Bagà (Guardiola de Berguedà). Els resultats de les darreres campanyes d'excavació. A. LÓPEZ, A. CAIXAL	697
- Santa Creu de Rodes (el Port de la Selva, Alt Empordà). M. MATARÓ, I. OLLICH, A. M. PUIG	719
- El castell de Malgrat. Evolució d'un castell de frontera. J. CHÓREN, I. SALVADÓ	727
- La necròpolis del monestir de Sant Benet de Bages (segles X-XIX). G. VILA	737
- La configuració arquitectònica de la Cartoixa d'Escaladei a l'edat mitjana. Organització inicial i primeres ampliacions (segles XIII-XV). J. M. VILA	751
- La torre de Vallferosa (Torà, la Segarra). Aproximació a la seva arquitectura i datació radiocarbònica. J. MENCHON	769
- La datació per radiocarboni de la torre de Vallferosa (Torà, la Segarra) i la valoració de la seva validesa J. S. MESTRES	783
- Els enterraments del polígon l'Alba (Vila-seca, el Tarragonès). M. ADSERIAS, C. CARBONELL, P. BRAVO, I. TEIXELL	793
- La recerca arqueològica al Castell de Selmella: una aportació al coneixement de les fortificacions de frontera. M. LÓPEZ, R. SERRA	799
- Resultats de la intervenció arqueològica a Castèth Leon (Es Bòrdes-Val d'Aran). Campanyes 2004-2009. E. ROS, A. PANCORBO, P. COTS	805
- Les intervencions arqueològiques a la Domus del Pi (Vilanova de Sau, Osona) J. AMORÓS, R. YLL	817
- El collet de les caixes (Navàs, el Bages): una ferreria de l'edat mitjana (segles XI-XII). C. FOLCH, J. GIBERT	823

- Les estructures medievals de la Plana del Castell (Cerdanyola del Vallès). M. GUÀRDIA, M. ARGELAGUÉS, J. FRANCÈS	831
- El tractament de la mort i el ritual funerari a la societat islàmica dels segles IX-XIII a les Terres de l'Ebre. Les necròpolis andalusines de Tivissa. D. GRIÑÓ, V. CAMARASA, C. BUSQUETS	847
- Les balmes obrades de Can Ximet (Olèrdola). Un exemple d'hàbitat troglodític a l'edat mitjana. J. CASQUETE, I. SALVADÓ	855
- El castell de Siurana (Cornudella de Montsant, el Priorat). Treballs arqueològics dels anys 2009-2010. M. PIERA, J. MENCHON	867
- Excavacions arqueològiques al jaciment d'època medieval i moderna de Can Gorgals Vell (Santa Coloma de Farners, la Selva). C. FOLCH, J. GIBERT	879
- L'ocupació altmedieval del Turó de Ca n'Oliver (Cerdanyola del Vallès). J. FRANCÈS, M. GUÀRDIA, M. ARGELAGUÉS	885
- La primera campanya d'excavacions arqueològiques al jaciment del Convent dels Monjos (Planoles, el Ripollès). C. FOLCH, J. GIBERT	895
- Excavacions arqueològiques a l'església vella de Sant Vicenç de Conill (Pujalt, l'Anoia). Segles XI-XVIII. C. FOLCH, J. GIBERT	901
- La intervenció arqueològica a la masia de Can Roqueta (Sabadell, el Vallès Occidental): evolució i transformació d'un mas medieval del segle XII al XIX. I. VILLARES, J. ROIG	913
- Intervenció arqueològica al Monestir de Sant Pere de Casserres (Casserres, el Berguedà). P. CASCANTE	925
- La intervenció arqueològica als Pinetons II (Ripollet, el Vallès Occidental): un mas medieval abandonat al segle XIV. R. BALSERA, J. ROIG	935
- Plaques d'armadura del segle XIV als jaciments del Castell de Montclús (Sant Esteve de Palautordera) i de les Coves de Can Ximet (Olèrdola). I. SALVADÓ, J. CASQUETE	947
- Resultats preliminars de les excavacions al Roc Foradat de Cal Pepa (Aguilar de Segarra, el Bages). C. FOLCH, J. GIBERT	955
- El conjunt de sitges del castell de Rodonyà. Estudi arqueològic. I. PASTOR	961
- El molí de Mas Xibeca, la teuleria de Masveí i la "caseta dels civils" de Can Cortada. Edificis del passat recent excavats durant les obres del TGV a l'Alt Empordà. S. CALLAVÉ, J. FRIGOLA, M. FUERTES, J. GRAU	971
- La torre telegràfica de Bosquerons (Montornès del Vallès). Història i evolució a través dels estudis arqueològics i arqueoconstructius. M. OLIVÉ, A. GELADÓ	977
- Noves dades per al coneixement del castell de Miravet a partir de les intervencions a dues àrees: les cavallerisses i el recinte sobirà. P. LL. ARTIGUES, I. MESAS	985
- El castell de Solivella. Resultats preliminars de les excavacions arqueològiques (1998-2007). M. DÍAZ, J. MENCHON	997
- L'accés al castell de Pinyana (Querol, Alt Camp): reintrepretació, estudi estructural i proposta de reconstrucció ideal. J. LÓPEZ, M. FONTANALS, J. M. VERGÈS, J. ZARAGOZA	1007
- La torre d'Esblada (Querol): una nova fortificació medieval a la conca del Gaià. J. LÓPEZ, M. FONTANALS, J. M. VERGÈS, J. ZARAGOZA	1009

- Les excavacions arqueològiques al castell del Catllar (Tarragonès). Origen i evolució de la fortificació.
M. FONTANALS, J. M. VERGÈS, J. ZARAGOZA 1011

PÒSTERS: OBJECTES LITÚRGICS I AMULETS

- Els amulets de la necròpolis medieval jueva de Les Roquetes (Tàrraga).
A. COLET, J. RUIZ, O. SAULA, M.E. SUBIRÀ, M. PIERA 1021
- Elements de devoció popular del fons del Museu de Can Torrens (Sant Boi de Llobregat).
J. HUERTAS 1025
- Materials per a la classificació de les medalles religioses dels segles XVII i XVIII a Catalunya.
M. G. de SALVA 1033